

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus II. An Ecclesia teneatur ad solutionem debiti, ab ejus Rectore, vel Antecessore contracti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

ARTICULUS I.

De Solutionibus in genere.

1914 PRIMA quæstio est, quid, & quotuplex sit *Solutio*? *Re.* ex n. 1058. *Solutionem* latè sumptam, esse quamlibet liberationem; strictè autem, esse ejus, quod in obligationem deductum est, præstationem. *Solutione*, obligationem tolli, constat ex *Instit.* h. t. ibi: *Tollitur autem omnis obligatio solutione ejus, quod debetur*; textum v. n. 1058. Quæstio autem est, quid requiratur, ut solutio, ritè facta, tollat debitum? & ad hoc constat ex dict. n. 1059. Quæstio altera est, an obligatus in diem possit extinguere debitum, seu obligationem solutione anticipata? vel antequam dies veniat? *Re.* probabilius posse, nisi dies specialiter adjectus sit in favorem Creditoris; de quo v. dicta à n. 1060.

1915 Quæstio 3. est, quibus personis fieri possit solutio cum effectu, nimirum, ut censeatur Creditori facta: sed ad hoc constat à n. 1061. quæstio est 4. quale debitum censeatur extinctum in casu, quo debitor ex pluribus titulis obligatus Creditori (v.g. ex empro centum, centum ex mutuo, centum ex legato) præstat Creditori centum, non exprimens, cui debito satisfacere velit ea præstatione? *Re.* de hoc jam esse responsum à n. 1063. sicut etiam n. seq. an solutio partis rectè fiat, & liberet à debito, invito Creditore? Denum, quem effectum præster oblatio rei debitæ, vel verbalis, vel realis? de quo à n. 1065.

1916 Contra id, quod supra dictum est, posse quem solvere aliud pro alio, consentiente Creditore, videtur esse de L. 33. C. de donationibus, ubi dicitur, quod, si quis argentum donaverit, certumque pondus nominaverit, non autem alias, vel generaliter, vel specialiter expresserit, necessitatem ei imponimus omni modo præfatum pondus argenti dare, sive in vasis, sive in æstimatione; igitur etiam non consentiente, sed invito Creditore; cum etiam pro certa auri materia legata æstimatio ejus ab hærede præstari possit, ut habetur L. 35. ff. de auro, & argento: sed hoc probat solum excipi donatorem propter meritum liberalitatis, quæ meretur, & cum eo, quam aliis debitoribus, mitius agatur.

ARTICULUS II.

An Ecclesia teneatur ad solutionem debiti, ab ejus Rectore, vel Antecessore contracti?

AD utrumque colligitur responso ex *c. ad hoc* 1. h. t. ubi Alex. III. Decano, & Capitulo Norvicensi scribens, *sicut filius*, inquit, *debita Patris solvere tenetur; ita Prælati sui Prædecessoris, pro Ecclesia necessitate, contracta*; nam ex hoc textu habetur successorem teneri ad solvenda debita, quæ pro necessitate Ecclesia contractit; Solutio autem ista fieri debet ex bonis Ecclesia, in cujus necessitatem, vel utilitatem debitum contractum est; si autem excesserit limites suæ potestatis, Ecclesia ad nihil tenebitur, nisi quantum in ejus commodum pervenit, per *Auth. Hoc jus porrectum*, C. de fs. Eccles.

Cæterum, quamvis Ecclesia teneatur solvere debitum, à Prælato, vel Rectore suo contractum, juxta dicta; universitamen Ecclesiarum Prælati inhibentur, ut *c. si quorundam* 2. eod. ne Ecclesiam sibi commissam pro alienis gravent debitis, aut literas alicui, seu sigilla concedant, quibus Ecclesia possent obligari; si secus fuerit attentatum, ad solutionem Ecclesias decernit non teneri; *contra devotero faciens, ab administratione spiritualium, & temporalium se novit suspensum*.

Circa hæc not. similitudinem inter hæredem, & successorem in beneficio, de qua in dicto c. 1. stare in eo, quod, sicut hæres succedit in universum jus defuncti (per L. *Hæreditas* de petit. hæred.) sic successor in beneficio in universum jus Ecclesie juxta Gloss. in c. *Ad sedem*, de restitut. spoliati consequenter comparisonem inter eos fieri, quoad onera sustinenda per prædecessorem facta cum aliquo tamen discrimine; nam hæres acquirit jus à defuncto, & tenetur ad onera undecunque à defuncto contracta; Successor autem in beneficio accipit jus ab institutione, & tenetur solus ad debita contracta pro Ecclesia necessitate.

Not. 2. inter debita pro Ecclesia necessitate, vel utilitate contracta, numerari etiam debita contracta pro necessaria, ac docente sustentatione personæ sui antecessoris, sic Abbas in cit. c. 1. n. 2. addens Successorem teneri solvere etiam debita, quæ antecessor contractit in infirmitate;

ex qua decessit, si defunctus nec bona patrimonialia reliquit, nec reditus Ecclesiasticos ex beneficio; quia licet ei sufficientes assignati sint ab Ecclesia, per accidens non percipit v. g. ob annorum sterilitatem, vel hostium incursionem; si autem patrimonialia reliquit, ex his infirmitatis, & funeralium expensæ solvi debent; arg. c. *Ex presentium*. 3. de Pignor. vel si sciens, quod reditus non sufficientes beneficium ferat, nihilominus illud accepit, tunc enim hæredes ejus ex propriis, vel matrimonialibus defuncti solvere tenentur.

ARTICULUS III.

De beneficio competentia.

1921 **Q**uæstio est, an Clericus, qui non habet, unde solvat contracta debita, à Creditoribus molestari possit super solutione, vel per incarcerationem, vel similes modos: R. non posse, si talis Clericus gaudeat beneficio competentia. c. *Odoardus*. h. t. Unde Clericus, gaudens hoc beneficio, à suo Creditore conveniri non potest in plus, quam facere possit, deductis scilicet alimentis, ne egeat cum dedecore status Clericalis; nam *beneficium competentia* nihil aliud est, quam privilegium, vi cuius Clericus, non habens unde contracta debita solvat, eximitur à potestate Creditorum, cum, vel per se, vel alios molestandi super debitis, modo cautionem præstet idoneam de solvendis, cum ad pinguiorem fortunam venerit; hoc privilegium ejusmodi Clericis conceditur. c. *Odoardus*. 3. de Solutionibus.

1922 **Q**uæstio est 2. quid requiratur, ut Clericus gaudeat beneficio competentia? Resp. exiguntur tria, quod saltem summarie probet suam inopiam, & impotentiam, nisi aliunde notoria sit; 2. ne sit affectus aliqua circumstantia, ex qua hoc beneficium Clericis negatur; prima pars habetur ex c. *Odoardus* ibi: *si consiterit, quod prædictus Odoardus in tetum, vel pro parte non possit solvere debita prædicta*: altera vero sequitur ex natura rei; nam ubi deficit circumstantia, quam supponit concessio privilegii, deficit ipsa concessio: licet autem Clericus non possit carcerari pro causa civili, neque conveniri ultra, quam facere potest, poterit tamen compelli ad præstandam cautionem de solvendo, cum ad pinguiorem fortunam venerit; sic Aloysius Riccius in praxi post resolut. 255. n. 54. &

Tom. III.

aliis; & habetur ex textu ibi: *recepta prius idonea cautione, si ad pinguiorem fortunam devenerit, debita prædicta persolvat.*

Quæstio est 3. an omnes Clerici hoc beneficio gaudeant? Resp. quod non; primo enim juxta nonnullos eo non gaudet Clericus debitor pensionis; sic Carolus de Grassis, Riccius, & alii, quos citat, & sequitur Barbosa in dict. c. *Odoardus* n. 6. Sed verius est oppositum, quia nemo tenetur, ultra, quam potest; sic Covarr. lib. 2. variar. c. 1. n. 9. Deinde non gaudet Clericus, si ejus creditor esset ipso pauperior, 3. Clericus in minoribus; nisi Ecclesiæ deserviat proprio ministerio in divinis; sic Barbosa cit. n. 8. sed contrarium sentit Fagnanus hic à n. 24. modo clericaliter incedat; quarto Clericus conjugatus. 5. Clericus perjurus. 6. suspectus de fuga, cum debitum descendit ex dolo. 7. Clericus, qui negavit debitum, nec postea agnovit, ante sententiam. 8. Laicus Fidejussor Clerici. 9. Clericus debitor ratione depositi, penes se facti. 10. Clericus conventus pro debito ex delicto, vel quasi delicto. 11. Clericus condemnatus post tres sententias conformes. 12. Clericus, qui dolose cum Creditore egit. 13. Clericus hæres non confecto inventario. 14. Clericus, qui ludo, vel luxuriose vivendo bona sua consumpsit. 15. qui administravit aliena bona, &c. de quibus Barbosa in cit. c. *Odoardus*.

Not. præterea 1. hoc beneficium reiterari posse; ut, si quis semel eo usus, postea locupletior factus, rursus in paupertatem sit lapsus; sicut beneficium cessionis bonorum; sic Fagnanus in cit. c. *Odoardus* n. 64. Deinde dictum beneficium competentia Clericis non dari, si pro debito conveniatur actione *reali*; quia hoc beneficium est *personale*, & excludit tantum actionem *personalem* contra Clericum, ut constat ex casu in c. *Odoardus*, ubi (cum Odoardus Clericus proposuisset, quod, cum P. Clericus, D. Laicus, & quidam alii ipsum coram officiali, & Archidiacono Remen: super quibusdam debitis convenissent, idem in eum recognoscentem hujusmodi debita, sed propter rerum inopiam solvere non valentem, excommunicationis sententiam promulgavit) Pontifex respondit: *si consiterit, quod prædictus O. in totum, vel pro parte non possit sol-*

LII 2